

NGHIÊN CỨU, GIÁO DỤC QUYỀN CON NGƯỜI Ở KHOA LUẬT ĐHQGHN VÀ CÁC TRƯỜNG LUẬT KHÁC CỦA VIỆT NAM

PGS.TS. Vũ Công Giao,

ThS.NCS. Nguyễn Minh Tâm

Khoa Luật, Đại học Quốc gia Hà Nội

1. Khái lược về nghiên cứu, giáo dục quyền con người

Trong lĩnh vực quyền con người, luật nhân quyền quốc tế (LNQQT) đặt ra những nghĩa vụ ràng buộc trong các điều ước mà các quốc gia thành viên có trách nhiệm phải tuân theo. Để thực hiện những nghĩa vụ này, thông thường các quốc gia đều phải tiến hành các biện pháp lập pháp, hành pháp, tư pháp và các biện pháp phù hợp khác như giáo dục, đào tạo, tuyên truyền, vận động,... mà đều đòi hỏi được xây dựng và tổ chức thực hiện dựa trên kết quả của những nghiên cứu chuyên sâu về quyền con người. Hay nói cách khác, cũng giống như bất cứ lĩnh vực nào, nghiên cứu khoa học về quyền con người là tiền đề để tổ chức thực hiện và đảm bảo có hiệu quả các tiêu chuẩn về quyền con người.

Đối với giáo dục, đào tạo quyền con người, đây là vấn đề được Liên hợp quốc (LHQ) đặc biệt quan tâm và xem như là một biện pháp cốt yếu, mang tính chiến lược để đảm bảo thực hiện có hiệu quả các tiêu chuẩn về quyền con người trên phạm vi toàn cầu. Điều này được thể hiện ngay trong Tuyên ngôn toàn thế giới về quyền con người (UDHR, Điều 26), Công ước quốc tế về các quyền kinh tế, xã hội, văn hóa (ICESCR, Điều 13), Tuyên bố Viên và Chương trình hành động (đoạn 78-82), các nghị quyết của Đại hội đồng LHQ liên quan đến *Thập kỷ giáo dục quyền con người (1995-2004)* và *Chương trình toàn thế giới về giáo dục quyền con người (2005-2019)*. Đặc biệt, ngày 9/12/2011, Đại hội đồng LHQ đã thông qua *Tuyên ngôn về giáo dục và đào tạo quyền con người* – một văn kiện có ý nghĩa lịch sử bởi lần đầu tiên đã khẳng định quyền được hưởng giáo dục về quyền con người của mọi cá nhân cũng như khẳng định